

Riskienhallintaa eri tilanteissa

► Riskejä kannattaa tarkastella säännöllisesti. Riskienhallinta on erityisen tärkeää silloin, kun poiketaan normaaleista rutiineista. Muutostilanteisiin liittyy aina suuria riskejä. Opi tunnistamaan tällaiset tilanteet ja ota riskienhallinta tavaksi.

Muutostilanteet on hallittava

Muutostilanteet ovat pienelle yritykselle kriittisiä. Muutokseen pitää panostaa. **Muutoksen jälkeisen toiminnan riskien arviointi** ja riskienhallinnan suunnittelu on tärkeää. Yhtä tärkeää on hallita myös **muutosvaihe**, sillä se voi tuottaa yllättäviä ongelmia ja ristiriitoja.

Muutos on yleensä projektiluonteinen. Pk-yrityksen riskienhallinta –välinesarjasta löytyy asiaa käsittelevä **Projektiriskien hallinta** –tietokortti.

Muutoksen sujumista tulee seurata koko muutosprosessin ajan. **Katselmukset**, joissa muutosprosessin eri osapuolet kootaan yhteen arvioimaan tilannetta, ovat hyvä väline myös riskejä hallittaessa. Niitä on syytä järjestää jo ennen muutosprosessin käynnistämistä ja säännöllisesti sen aikana. Katselmuksissa kannattaa miettiä myös muutokseen liittyviä riskejä yhdessä (ks. **Riskien katselmointi** –tietokortti).

Pk-yrityksen muutostilanteita ovat mm.

- Yrityksen perustaminen
- Rekrytointi
- Toiminnan laajentaminen tai supistaminen
- Uuden tuotantojärjestelmän toteuttaminen
- Investoinnit
- Rahoitusjärjestelyt
- Uuden tuotteen kehittäminen
- Viennin aloittaminen
- Sukupolvenvaihdos.

Toiminnanohjauksen tilanteita

Yrityksen toimintaa ja sen tulevaisuutta seurataan, ohjataan ja arvioidaan jatkuvasti monissa eri tilanteissa mm. taloudellisten tunnuslukujen ja erilaisten ennusmerkkien perusteella.

Toiminnanohjauksen tilanteita ovat mm:

- Toimintasuunnitelman laatiminen
- Yrityksen strateginen suunnittelu
- Vuosisuunnitelman laatiminen
- Vuosikertomuksen laatiminen
- Henkilöstön kehityskeskustelut.

Tällaisissa tilanteissa on tärkeää tarkastella myös toimintaa uhkaavia riskejä. Riskien tarkastelu kannattaa suunnata kolmeen ajanjaksoon:

- **Nykypäivä – Missä nyt mennään?** Millaisia ongelmia tai uhkia yrityksellä on tällä hetkellä? Miten varmistetaan, että ne eivät vaikeudu ja yleisty?
- **Historia – Miten tähän on tultu?** Millaisia ongelmia oli, mistä ne aiheutuivat ja miten niistä selvitettiin – onnella vai laadukkaalla toiminnalla?
- **Tulevaisuus – Mitä meiltä jatkossa odotetaan?** Miten oma toiminta ja toimintaympäristö ovat muuttumassa? Onko näköpiirissä uusia viranomaismääräyksiä tai onko yrityksen kilpailutilanne tiukentumassa? Miten muutoksiin pitäisi vastata?

Lisätietoja

Lisätietoja riskien käsittelystä erilaisissa tilanteissa löytyy useista välinesarjan kirjasista sekä tieto- ja työkorkeista, esimerkiksi **Pk-yrityksen liikeriskit** -kirjanen ja **Tuoteriskien hallinnan** työkorit. **Haa-voittuvuusanalyysi** -tietokortin riskikartta puolestaan soveltuu hyvin riskien karkeaan arviointiin erilaisissa katselmuksissa.

Laatija: Matti Vuori, VTT Automaatio. Copyright © 1998 PK-RH -hanke. Työvälinesarjan ovat pääosin rahoittaneet Euroopan sosiaalirahasto ja sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto sekä Työsuojelurahasto. Versio 1.0. 26.10.1998. Tiedosto: kor-yle-rhtaeritilanteissa.doc